

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Química Xeral 3		Código	610G01009
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Química			
Coordinación	Carlosena Zubieta, Alatzne	Correo electrónico	alatzne.carlosena@udc.es	
Profesorado	Alonso Rodriguez, Elia Carlosena Zubieta, Alatzne Castro Romero, Jesús Manuel Fernandez Solis, Jose Maria González Rodríguez, María Victoria Gonzalez Soto, Elena	Correo electrónico	elia.alonso@udc.es alatzne.carlosena@udc.es jesus.castro.romero@udc.es jose.maría.fsolis@udc.es victoria.gonzalez.rodriguez@udc.es elena.gsoto@udc.es	
Web				
Descripción xeral	A materia Química Xeral 3 pertence ao módulo de Química, do primeiro curso da titulación de Grao en Química. Nela estúdanse os aspectos más relevantes dos equilibrios químicos en disolución, que constitúen a base de numerosos procesos da química inorgánica, orgánica, analítica e química física.			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se realizarán cambios. 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Manteñense todas as metodoloxías e se a situación sanitaria o require, adaptarase ao modo non presencial a través da aula virtual Moodle e Teams. No caso de que parte do alumnado non poida conectarse e seguir as clases en tempo real, utilizaranse medios asíncronos (correo electrónico, grabacións das sesións expositivas, tutoriais más personalizados ...). *Metodoloxías docentes que se modifican Non hai modificacións. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado ? Correo electrónico: Diariamente. De uso para fazer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas, etc. ? Moodle: Diariamente. Segundo a necesidade do alumnado. Dispoñen de ?foros temáticos? da materia, para formular as consultas necesarias e postas en común. ? Teams: sesións maxistrais (en grupo grande) e seminarios e prácticas (en grupo pequeno) para o avance dos contidos teóricos e aplicados da materia, na franxa horaria que ten asignada no calendario coordinado do título. 4. Modificacións na avaliación Non se realizan cambios. *Observacións de avaliación: Mantenense as observacións á avaliación. Todas as actividades availables levaranse a cabo a través dos medios telemáticos más axeitados en cada caso (Teams, Moodle, etc.). O alumnado que non poida seguir actividades sincrónicas en línia serán evaluados por actividades equivalentes realizadas de forma asíncrona. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non se realizarán cambios. Xa dispoñen de todos os materiais de traballo da maneira accesible a través do Moodle.

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Coñecemento da nomenclatura, a estrutura e a reactividade dos grupos funcionais orgánicos. Coñecemento do equilibrio químico, entropía, enerxía libre, equilibrio ácido-base, equilibrio de formación de complexos, equilibrio de solubilidade, equilibrio redox e electroquímica.		A1 A4 A5 A6 A7 A12 A21 A25	B2 B3 C1 C3
Resolución e exposición de problemas relativos á química dos grupos funcionais orgánicos, ao equilibrio químico e tipos de reaccións químicas (ácido-base, formación de complexos, solubilidade e redox).		B2 B3	C1 C3

Destreza na busca bibliográfica de aplicacións reais e de investigación relacionados cos contidos da materia. Dispoñer de coñecementos e habilidades experimentais suficientes para utilizar de maneira correcta e segura os productos e o material habitual nun laboratorio. Interpretar os resultados obtidos no laboratorio.	A7 A12 A16 A17 A19 A20 A23	B3 B4 B5	C1 C3

Contidos		
Temas	Subtemas	
Tema 1. - Química dos grupos funcionais orgánicos.	Introdución aos compostos orgánicos e as súas estruturas. Clasificación, nomenclatura e propiedades dos compostos orgánicos segundo grupo funcional. Reactividade e principais tipos de reaccións orgánicas. Estereoisomería.	
Tema 2. - O equilibrio químico.	Condición xeral de equilibrio. Constante de equilibrio. Equilibrios homoxéneos e heteroxéneos. Relación entre cinética e equilibrio químico. O cociente de reacción. Factores que afectan ao equilibrio químico. Príncipio de Le Chatelier. Equilibrio e enerxía libre de Gibbs.	
Tema 3. - Equilibrio acedo-base.	Acidez e basicidade: definición de Arrhenius, Brönsted e Lewis. Autoionización da auga. Concepto de pH. Forza de acedos e bases. Constantes de ionización. Ácidos polipróticos. Disolucións de sales: hidrólise. Efecto do ión común. Disolucións amortecedoras. Indicadores acedo-base. Valoracións acedo-base. Equilibrio ácido-base no medio non acuoso. Modelo de Pearson.	
Tema 4. - Equilibrio de formación de complexos.	Consideracións xerais. Tipos de ligandos. Constantes de formación e disociación. Reaccións acedo-base dos ións complexos. Aspectos cinéticos. Aplicacións dos compostos de coordinación.	
Tema 5. - Equilibrio de solubilidade.	Solubilidade de sales e producto de solubilidade. Reaccións de precipitación e o cociente de reacción. Precipitación fraccionada. Factores que inflúen na solubilidade dos sales: efecto do ión común, efecto salino, pH e formación de complexos. Solubilidade e análise cualitativa.	
Tema 6. Equilibrio de oxidación-reducción. Electroquímica. .	Conceptos básicos: reaccións redox. Potencial de electrodo e potencial estándar de electrodo. Constantes de equilibrio. Relación entre potencial, energía libre de Gibbs e constante de equilibrio. Variación da energía coa concentración: ecuación de Nernst. Equilibrios mixtos: influencia doutros equilibrios. Celdas electroquímicas. Electrólisis.	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A4 A5 A6 A7 A12 A16 A21 A25 B2 B3 B4	24	48	72
Seminario	A1 A5 A6 A21 A25 B2 B3 B4 B5 C3	8	24.8	32.8
Prácticas de laboratorio	A7 A12 A16 A17 A19 A20 A23 B3 B4 B5 C1 C3	20	20	40
Proba obxectiva	A1 A4 A5 A6 A12 A20 A21 A25 B3 C1	1	0	1

Proba mixta	A1 A4 A5 A6 A12 A20 A21 A25 B3 C1	2.2	0	2.2
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	O profesor expoñerá os contidos fundamentais de cada un dos temas. Para o seu mellor aproveitamento, os alumnos disporán con antelación ao desenvolvemento destas sesións dos materiais docentes axeitados para a súa preparación persoal. Todos os alumnos poderán consultar ao profesor calquer aspecto da materia no horario de tutorías establecido para tal efecto. Impartirse en grupo grande.
Seminario	Sesiós dedicadas á análise e resolución de problemas e cuestiós coa participación activa do alumnado e do profesor. Impartirse en grupo pequeno. Os boletíns a resolver atoparanse na web da materia (Moodle) con anterioridade para que os alumnos traballen previamente ao seminario.
Prácticas de laboratorio	Nas sesións de laboratorio o alumno desenvolverá exemplos experimentais dos contidos teóricos expostos na aula. Será fundamental a realización dos prelaboratorios antes de realizar a práctica correspondente (senón o alumno non poderá realizar a devandita práctica), así como levar ao día a libreta de laboratorio, de acordo coas indicacións do profesor. Desenvolveranse en grupo pequeno. Impartirse unha sesión inicial na aula en grupo grande para expor aos alumnos os contidos e a dinámica das prácticas.
Proba obxectiva	Periódicamente, nas sesións maxistrais, nos seminarios e/ou na aula virtual Moodle, levaranse a cabo probas curtas para avaliar o grao de adquisición de coñecementos e competencias polo alumnado e potenciar a evaluación continua ao longo do curso.
Proba mixta	O alumno deberá realizar unha proba mixta que permita avaliar o grao de adquisición de coñecementos e competencias da materia. Nela incluiranse cuestiós e problemas sobre os contidos de toda a materia que deberán resolver dun xeito razonado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Prácticas de laboratorio	Convocarase aos alumnos a dúas sesións de 1 hora de atención personalizada para resolver posibles dúbidas e orientalo en relación cos contidos do curso.
Seminario	Tamén o alumnado pode pedir tutorías co profesorado, que resolverá as dúbidas plantexadas e os orientará no estudo da materia.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Prácticas de laboratorio	A7 A12 A16 A17 A19 A20 A23 B3 B4 B5 C1 C3	Valorarase a realización dos prelaboratorios, as capacidades e destrezas do alumno na realización do trabalho experimental, a súa capacidade para interpretar os resultados obtidos, a elaboración do diario de laboratorio, etc.	20
Seminario	A1 A5 A6 A21 A25 B2 B3 B4 B5 C3	Valorarase a resolución de boletíns de cuestiós e/ou problemas, cumplimento de datas para a súa entrega ou revisión e tamén a participación do alumno a través da formulación de preguntas antes ou despois do desenvolvemento dos seminarios.	5
Proba mixta	A1 A4 A5 A6 A12 A20 A21 A25 B3 C1	Terá dúas partes, nunha valorarase a capacidade do alumno de expresar, resumir e desenvolver aspectos teóricos da materia e a outra consistirá na resolución de problemas ou exercicios numéricos. En todos os casos, o alumno deberá razonar axeitadamente as respuestas.	60

Proba obxectiva	A1 A4 A5 A6 A12 A20 A21 A25 B3 C1	Periódicamente realizaranse probas curtas nas que o alumnado responda cuestións ou resola problemas dun xeito razoado que permitan avaliar o seu grao de comprensión dos aspectos más salientables da materia.	15

Observacións avaliación

-Para superar a materia será necesario:

1) A realización das prácticas de laboratorio. 2) Obter unha calificación superior ou igual a 5 puntos (sobre 10) nas prácticas de laboratorio e en cada parte da proba mixta. E no caso de non acadar dita puntuación mínima nalgunha destas actividades availables, a materia figurará como suspensa, aínda que a calificación media sexa igual ou maior que 5 (nese caso a puntuación asignada será de 4,5).

-Na primeira e segunda oportunidade, os alumnos que fixeran as prácticas e acadaran menos dun 5, terán a oportunidade de realizar, ademáis da proba mixta, unha proba específica relacionada coas prácticas de laboratorio. A calificación desta proba específica sustituirá á calificación obtida nas prácticas para a calificación global.

-Os alumnos que non participen nas actividades availables das sesións de seminario e non realicen as probas obxectivas obterán unha calificación de 0 nestes apartados (5 % e 15 %, respectivamente, da nota global) nas dúas oportunidades. Na segunda oportunidade manterase a calificación obtida durante o curso para a nota global.

- O alumno obterá a calificación de non presentado cando non realice as prácticas de laboratorio e tampouco se presente á proba mixta. Polo que refírese aos sucesivos cursos académicos, o proceso de ensino-aprendizaxe, incluída a avaliación continua, refírese a un curso académico, e polo tanto, volvería a comenzar un novo curso, incluidas todas as actividades e procedimentos de avaliação que programense para o devandito curso.

-Na segunda oportunidade: a calificación da proba mixta obtida na segunda oportunidade substituirá á da primeira. Os alumnos avaliados na segunda oportunidade sólo poderán optar á matrícula de honra se o número máximo destas para o correspondiente curso non se cubre na súa totalidade na primeira oportunidade.

Alumnos con recoñecemento de adicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia:

A realización das prácticas de laboratorio será obligatoria e será facilitada dentro da flexibilidade que permitan os horarios de coordinación e os recursos materiais e humanos. Consideraránse exentos das sesións maxistrales e se lles facilitará a asistencia ao maior número posible de seminarios. De non poder asistir aos seminarios o alumno fará un traballo titorizado. Esto aplicarase a ambas oportunidades de exame.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Petrucci, R.H.; Herring, F.G.; Madura, J.D.; Bissonnette, C. (2011). Química General: principios y aplicaciones modernas. 10 ^a Ed., Prentice Hall, Madrid. - Tamén existen edicións anteriores do libro de texto recomendado Petrucci. Por exemplo na biblioteca dispone de exemplares da 8 ^a Ed., con referencia: QX-240.

Bibliografía complementaria	- Reboiras, M.D. (2007). Problemas resueltos de Química. Madrid, Thomson Paraninfo, S.A.- Chang, R. L. (2013). Química. 11ª Ed., México: Mc Graw Hill.- Reboiras, M.D. (2006). Química. La ciencia básica . Madrid, Thomson Paraninfo, S.A.- Atkins, P.; Jones, L. (2012). Principios de Química. Los caminos del descubrimiento. 5ª Ed., Madrid: Ed. Médica Panamericana.- ().. En xeral calquera libro de texto de química xeral serve como guía de estudio para a materia.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Química Xeral 1/610G01007

Laboratorio de Química 1/610G01010

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Química Xeral 2/610G01008

Materias que continúan o temario

Química Analítica 1/610G01011

Química Física 1/610G01016

Química Inorgánica 1/610G01021

Química Orgánica 1/610G01026

Laboratorio de Química 2/610G01032

Observacións

Co fin de superar con éxito a materia, é imprescindible que o alumno teña unha serie de coñecementos previos de química e de matemáticas, de acordo co nivel esixido en secundaria e bacharelato, como son: nomenclatura e formulación química, axuste de reaccións químicas, cálculos estequiométricos, identificación carácter ácido-base de compostos comúns, obtención de estados de oxidación dos elementos nas especies químicas, manexo de logaritmos, expoñentes, etc.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías